

hvortil den er bleven, men at faae alle dens Midler over i den høiere Lærdoms Tjeneste. Det er aabenbart, at der en Bestræbelse for at faae de Midler, som ellers kunde blive til folkelig Dannelse, over i det lærde Skolevæsens Tjeneste alene. Thi af deres Frugter skulle vi kjende dem, altsaa naar den høitærede Minister paastaar, at ville være den almindelige Dannelses Talsmand og Befordrer, ligesaa meget som den høiere Dannelses, da maae vi fordre Frugter, vi maae fordre Gjerning istedetfor tomme Ord, og naar kun Gjerningen gaaer ud paa saadanne Bestræbelse og paa ved saadanne Forslag, at tilkjendegive, at den lærde Dannelse skal blive ved at være for sig selv, saa ufolkelig som mulig, men at derimod de Pengebidler, som skulle befordre den folkelige Dannelse, ikke kunne komme derover, men absolut maae blive i den lærde Dannelses Tjeneste, som jo forøvrigt har alle Midler i sin Tjeneste og har alle Landets Tiender i sin Tjeneste, men dem komme vi vel senere til at afhandle, saaledes, at der aabenbart ikke bliver noget Middel til at befordre Folkets Dplysning med, uden hvad Almuen selv maae gjøre, og selv maae finde sig i at give privat som extraordinairt Tillæg. Naar det staaer saaledes, siger jeg, saa er her ingen Gjerning viist, her er ikke viist, at den høiere Dplysning vil være en Støtte for den lavere, men der er kun viist i Gjerning, at den vil afflutte sig selv og ikke befordre den almindelige Dplysning.

Cultusministeren: Hvad jeg vilde have sagt knyttede sig nærmest til, hvad der er udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Holbøks Amts 2det District (Tscherning), men det er allerede blevet besvaret, og jeg vil derfor kun med saa Ord sige, at jeg ikke kan finde, at Dannelsen er laugsmæssig, fordi der, for at deeltage i et høiere Kursus, kræves Forudsætninger, disse Forudsætninger være nu af den ene eller anden Art, og den laugsmæssige Fremgangsmaade, som den ærede Rigsdagsmand omtalte og som skulde bestaae i at udelukke fra den Dannelse, som finder Sted ved Universitetet, alle Andre end dem, som lige fra deres 9de eller 10de Aar have gjenneingaaet Skolens Vej, den finder slet ikke Sted. Universitetet fordrer, ligesom enhver anden høiere Læran-

stalt, den være som den vil, visse Kundskaber, som skulle være erhvervede, forinden man med Nytte kan bruge dets Underviisning, men Universitetet og Bestyrerne af de lærde Skoler bryde sig ikke om, hvor denne Kundskab, denne Dannelse er erhvervet. Forøvrigt naar der har været Tale om en Bestræbelse, som skulde være tilstede for at faae fat paa alle Midler og holde dem udelukkende fast i den lærde Underviisnings Tjeneste, saa er en saadan Bestræbelse baade mig i Almindelighed og det foreliggende Budgetudkast i Særdeleshed aldeles fremmed. Der er foreslaaet en Forholdsregel for at komme over den Vanfærlighed, som i et enkelt Aar har viist sig ved Opretholdelsen af de Underviisningsanstalter, vi nu have, og jeg har under Forhandlingerne igaar udsættet de Grunde, hvorfor jeg havde valgt den Vej, at foreslaae Underbalancen dækket af Sorøe Academies Midler og ikke valgt den anden Vej. Jeg troer, at jeg dengang udtalte mig med saa ringe Styrke og saa ringe eensidig Iver for at sætte just det oprindelige Forslag igjennem, at jeg ikke kan antage, at der fremskinnede nogen Bestræbelse for at gribe til. Jeg udhævede langt mere det, at herved ikke afgjortes Noget om den fremtidige Anvendelse af de foranstte Midler, og jeg udviklede kun, at man for indværende Aar skulde give dette Tillæg, og at jeg, ved at udarbejde Budgetudkastet, havde fundet den af mig foreslaaede Maade at dække Underbalancen paa meest passende og naturlig.

Da der imidlertid var begjert Afslutning af følgende 15 Medlemmer: Schjøtt, Skau, Clausager, P. Knudsen, Blach, Wilkens, C. Larsen, With, Gram, J. Knudsen, Schroll, R. Pedersen, C. Jensen, Ottesen og Marckmann, blev det sat under Afstemning, og med 42 mod 28 Stemmer vedtaget at afflutte Forhandlingerne.

Derpaa freed man til Afstemning, der foretoges i følgende Orden, og gav nedenstaaende Resultat:

	Foreslaaet	Bevilget
	Sum.	Sum.
	Rbd. St.	Rbd. St.

1) Nr. 55. (Pag. 118 L. 4, 5 og 6) Iste